

دو فصلنامه طب جنوب

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

سال پنجم، شماره ۱، صفحه ۱-۷ (شهریور ۱۳۸۱)

تولید کلون ابراز کننده ژن گلیکو پروتئین G ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک انسانی

کیوان زندی^۱، دکتر محمد حسن روستایی^۲، دکتر مجید صادقیزاده^۳، دکتر محمد جواد رسابی^۴

^۱ دانشجوی دکتری ویروس شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

^۲ دانشیار ویروس شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

^۳ استادیار بیولوژی مولکولی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه تربیت مدرس

^۴ دانشیار بیوشیمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک انسان ($HSV-I$) عامل بروز تبخار در صورت، بویژه اطراف لب ها است که گاهی در دستگاه تناسلی نیز باعث بروز بیماری می شود. این ویروس از عوامل مهم بروز کراتیت و آنسفالیت نیز می باشد. با توجه به وجود شباهت زیاد که بین سکانس نوکلئوتیدهای ژنوم این ویروس و ویروس هرپس انسانی تیپ ۲ که عمدتاً در دستگاه تناسلی ایجاد بیماری می نماید، برخی از آنتی ژنهای سطحی این دو ویروس شبیه به هم هستند و در نتیجه باعث بروز واکنشهای مقاطع در آزمایشهای سرم شناسی می شوند. آزمایشها نشان داده اند که قرابت آنتی ژنیکی بین گلیکو پروتئین G این دو ویروس بسیار انگشت است و به همین دلیل از این پروتئین می توان به عنوان آنتی ژن ویژه $HSV-I$ در روشهای سروکلوریک بهره گرفت. در این پژوهش از ناقل $pAegG-I$ که حامل ژن گلیکو پروتئین G (gG) ویروس هرپس شماره یک انسان بود استفاده شد. پس از تکثیر ناقل در میزبان مریبوط، آن استخراج و تخلیص شد. سپس با بهره گیری از هضم آنزیم توسيط آنزیم محدود گر $pTrc His2A$ و $BamHI$ از ناقل جدا و خالص گردید. در مرحله بعد این ژن در ژنوم یک ناقل ابراز کننده مناسب به نام gG جایسازی و کلون مورد نیاز تهیه شد. ترانسفورم کردن میزبان مریبوطه با این کلون نشان داد که ژن gG در محل صحیح در ناقل ابراز کننده جای سازی شده بود. در آخرین مرحله اقدام به بررسی مسیر ژن جای سازی شده در ناقل ابراز کننده گردید و کلون های حاوی ژن جای سازی شده در مسیر صحیح برای پژوهشها بعد در راستای تولید پروتئین مریبوطه انتخاب، تکثیر و خالص گردید.

واژگان کلیدی: گلیکو پروتئین G , $HSV-I$, کلون ابراز کننده، ژن

گلیکو پروتئین ۲ (gG-2) در HSV-2

ویژه تپ ویروس مربوطه می باشدند. بنابراین روش‌های دقیق سرولوزیک با بهره‌گیری از گلیکوپروتئینها، به منظور تشخیص صحیح ویروسهای هرپس سیمپلکس تپ ۱ و ۲ و آنتی بادیهای ضد آنها، راهاندازی شده است (۹-۱۱).

از روش‌های البیزی غیر مستقیم و وسترن بلات برای نشان دادن آنتی بادیهای اختصاصی IgM و IgG علیه gG1 و gG2 استفاده شده و نتایج خوبی نیز بدست آمده است (۱۲ و ۱۳). آزمایشهایی که با استفاده از آنتی بادی‌های خالص شده ضد gG-1 انجام شده است نشان می‌دهد که در برابر آنتی ژن gG-2 هیچ واکنشی نشان نمی‌دهند (۱۳). پژوهش‌هایی که از قبل در گروه ویروس شناسی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس انجام شده است نشان می‌دهد، آنودگی به ویروسهای هرپس سیمپلکس تپ یک و دو در ایران وجود دارد (۱۴). با توجه به اینکه اکثر روش‌های به کار گرفته شده در ایران برای تمایز بین دو ویروس نتیجه قطعی به دست نمی‌دهند، بنابراین سعی گردید تا در این پژوهش اقدام به تولید گلیکوپروتئین G ویروس هرپس سیمپلکس تپ یک، با استفاده از روش نو ترکیبی DNA شود، تا با استفاده از آن بتوان با قاطعیت بیشتری نسبت به نتایج آزمایش‌های سرولوزیک مربوط به این ویروس قضاوت کرد.

مواد و روشها

ناقل حاوی ژن gG-1:

این کلون متشکل از ناقل Ac(pAc)Ac و ژن مربوط به گلیکوپروتئین G ویروس هرپس سیمپلکس تپ یک (gG-1) است و به pAcGgG-1 نشان داده می‌شود، از آفای پروفسور غیانی از UCLA آمریکا دریافت شد. این کلون حاوی دو محل برای اثر آنزیم BamHI که در دو پایانه ژن فوق تعییه شده، و ژن ایجاد مقاومت برابر آمپی سلبین است (۱۵). باخته‌های باکتری:

در این پژوهش از سویه DH5α باکتری

مقدمه

ویروس هرپس سیمپلکس تپ یک انسان (HSV-1) باعث پیدایش جراحات در مخاط دهان انسان می‌شود. این ویروس در سراسر گیتی گسترش دارد و پس از عفونت اولیه در افراد، در عقده‌های عصبی تریزمنیال به صورت خفته در می‌آید. تحریک‌های مختلف می‌تواند باعث فعالیت مجدد ویروس خفته و عود بیماری شود (۱). این ویروس دارای حداقل ۱۱ گلیکوپروتئین است که در پوشش لیپو پروتئین آن جای‌سازی شده است. ویروس از این گلیکو پروتئین‌ها به منظور اتصال به رسپتورهای سطح یاخته‌های میزان و الحاق پوشش خود با پرده سیتوپلاسم سلول و در نتیجه ورود به آن استفاده می‌کند (۲). ورود ویروس به بدن باعث القاء ایمنی با واسطه آنتی بادی و ایمنی با واسطه یاخته در بدن شخص مبتلا علیه این گلیکو پروتئین‌ها می‌شود. پاسخ ایمنی راهاندازی شده، می‌تواند شخص را در برابر HSV-1 محافظت کند (۳). در طول عفونت، آنتی بادی‌های خشنی کننده می‌توانند ذرات ویروس آزاد را غیرفعال سازند، ولی نمی‌توانند از عفونتهای داخل یاخته‌ای جلوگیری کنند. بعلاوه، کارهای انجام شده نشان داده است که آنتی بادی‌ها در محل عفونت مخاطی برای پیشگیری از هجوم ویروس کافی نمی‌باشد و بنابراین ایمنی با واسطه یاخته به عنوان عامل اصلی در کنترل عفونت HSV-1 مورد استفاده بدن قرار می‌گیرد (۳). تپ دو این ویروس (HSV-2) عامل بیماری مخاط دستگاه تناسلی انسان است و معمولاً در عقده‌های ساکرال به صورت خفته در می‌آید. ویروس هرپس سیمپلکس تپ یک و تپ دو از نظر ژنتیکی بسیار شبیه هم هستند و به همین دلیل نیز واکنش متقاطع آنتی ژنیکی بین این دو ویروس گسترده است (۴). این واکنش متقاطع باعث شده است تا بسیاری از آزمایشات سرولوزیک فعلی قادر به تفکیک کامل این دو ویروس نباشند. با توجه به اینکه گلیکو پروتئین ۱ (gG-1) در HSV-1 و HSV-2 در

مدت ۲۴ ساعت در ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. سپس از هر کدام از کلونی های باکتری به طور مجزا در محیط کشت L.B حاوی آمپی سیلین کشت داده شده و با روش *Minipreparation* ناقل های مربوط به کشت هر کلونی جدا گردید و پس از هضم با آنزیم محدودگر *BamHI* با الکتروفورز در آگارز یک درصد مورد بررسی قرار گرفت (۱۶).

تولید مقادیر فراوان از ناقل حاوی ژن:

برای این کار ابتدا ۳۰۰ میلی لیتر از باکتری میزبان، حاوی ناقل *pAcg G-1* به طور شبانه کشت داده شد. سپس با استفاده از روش سامبروک و راسل اقدام به جداسازی و تخلیص ناقل شد (۱۶).

انتقال ژن *gG-I* به داخل ناقل ابراز کننده:

برای این کار ابتدا مقدار کافی از *pAcgG-1* و *pTrc His2A* به طور مجزا تولید و خالص شدند. سپس با استفاده از آنزیم *BamHI* اقدام به هضم کلون و خارج سازی ژن *gG-I* گردید. برای خارج کردن ژن مورد نظر از ژل *Glass* آگارز از یهدور سدیم ۶ مولار و ذرات *Milk* استفاده شد. ناقل ابراز کننده نیز با آنزیم فوق هضم گردید و برای پیشگیری از تشکیل پیوندهای بازی بین پایانه های تک رشته ای حاصل از هضم ناقل ابراز کننده (*pTrc His2A*) با آنزیم *BamHI* نیاز بود تا اقدام به حذف گروه فسفات در دو پایانه آزاد آن شود. این کار با استفاده از آنزیم آلkaline فتاتاز روده گوساله *CIP* (Calf Intestinal Alkaline Phosphatase) انجام شد. سپس به نسبت ۳ به یک از ژن به ناقل ابراز کننده اضافه و با بهره گیری از آنزیم *T4 Ligase* اقدام به جایسازی ژن مورد نظر در داخل ناقل ابراز کننده شد. این عمل به مدت یک شب در ۸ درجه سانتی گراد انجام شد. سپس محصول حاصل از جایسازی (*Ligation*) ژن در ناقل ابراز کننده، به داخل باکتری میزبان انتقال داده شد. باکتری های ترانسفرم شده در محیط کشت *L.B Agar* حاوی آمپی سیلین کشت داده شد، و بر روی کلونهای حاصل از آن، عمل جداسازی و خالص سازی ناقل انجام پذیرفت. سپس

که میزبان مناسبی برای نکثیر کلون است استفاده شد.

ناقل ابراز کننده (*Expression vector*)

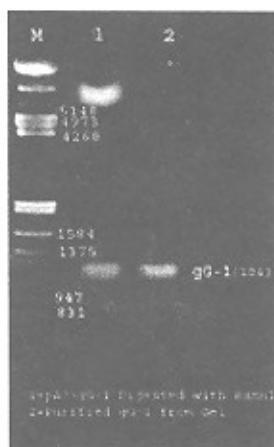
برای ابراز ژن *G-1* از ناقل *pTrc His2A* استفاده شد.

ابتدا با استفاده از یک کلونی منفرد از باکتری میزبان و نکثیر آن در محیط کشت *L.B* (*Louri broth*) فاقد آمپی سیلین، کشت کافی از آن تهیه گردید. سپس یک میلی لیتر از این کشت در ۲۰ میلی لیتر محیط کشت تازه *L.B* فاقد آمپی سیلین به مدت ۲ تا ۴ ساعت کشت داده شد. در مرحله بعد مقدار ۱۰ میلی لیتر از این کشت در چهار لوله سرد استریل تقسیم و به مدت ۱۰ الى ۱۵ دقیقه در بخش قرار داده شد. پس از سانتریفیوژ محوتیات لوله ها در ۶۰۰۰ دور در دقیقه، رسوب باکتریها در ۱۰ میلی لیتر محلول ۵۰ میلی مولار *CaCl2* استریل و سرد تعلیق و به مدت ۳۰ دقیقه در ظرف حاوی بخش قرار داده شد. با سانتریفیوژ دوباره سوپسانیون باکتریها، با روش بالا، رسوب آنها در ۳/۴ میلی لیتر از محلول استریل و سرد ۵۰ میلی مولار تعلیق گردید و به آن ۶۰۰ میکرو لیتر گلیسرول استریل اضافه گردید. تعلیق باکتریهای فوق در ۷۰- ۷۵ درجه سانتی گراد قرار داده شد. از این یاخته ها به عنوان باکتری مستعد (*Competent bacteria*) برای زیاد کردن ناقلهای مورد نیاز استفاده شد.

برای زیاد کردن ناقل حاوی ژن مربوط، ابتدا مقدار ۲ تا ۳ میکرولیتر از *pAcgG-1* به ۵۰ میکرولیتر از تعلیق باکتری مستعد شده اضافه و بلا فاصله به مدت ۲ دقیقه در حمام ۴۲ درجه سانتی گراد قرار داده شد. سپس بلا فاصله به ظرف حاوی بخش انتقال داده و به مدت ۲ دقیقه در آن نگهداری گردید. تعلیق باکتری ترانسفرم شده با روش بالا، در ۱ میلی لیتر محیط کشت *L.B* فاقد آمپی سیلین کشت شد و به مدت ۱ تا ۱/۵ ساعت در حمام ۳۷ درجه سانتی گراد قرار داده شد. سپس در ۱۳۰۰۰ دور در دقیقه به مدت ۴ دقیقه در دمای ۴ درجه سانتی گراد سانتریفیوژ گردید. رسوب بدست آمده در نھضت کشت *L.B Agar* واجد آمپی سیلین کشت داده و

با توجه به اینکه ناقل ابراز کننده نیز توسط *BamHI* هضم گردید بنابراین واکنش Self Ligation ساعت شکل مجدد DNA حلقوی می‌شد، لذا از آکالیبن فسفاتاز روده گوساله استفاده و دو پایانه ناقل ابراز کننده هضم شد تا از حلقوی شدن مجدد آن جلوگیری شود. نتایج به دست آمده نشان داد که روش به کار گرفته شده برای CIP کردن ناقلهای ابراز کننده با موفقیت توانم بود.

همچنین نتایج به دست آمده از استخراج ژن *G-1* از ژل آگارز نیز با موفقیت روپرتو بود (شکل ۲)

شکل ۲) استاندارد وزن مولکولی، ۱. هضم شده با آنزیم *pAegG-1* از ژن *G-1* استخراج شده از ژل آگارز

نتیجه حاصل از قرارگیری ژن در ناقل ابراز کننده (*Ligation*) با ترانسفرم کردن باکتریهای میزبان مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به اینکه باکتریهای ترانسفرم شده توانستند در محیط *L.B Agar* که حاوی آمپیسیلین بود تشکیل کلونیهای اختصاصی می‌دهند. حال آنکه باکتریهای شاهد فاقد ناقل در چنین محیطی رشد نکردند، بنابراین این نتیجه احتمالی بدست آمد که عمل قرارگیری ژن در ناقل و ترانسفرم شدن باکتریها بدرستی انجام شده بود.

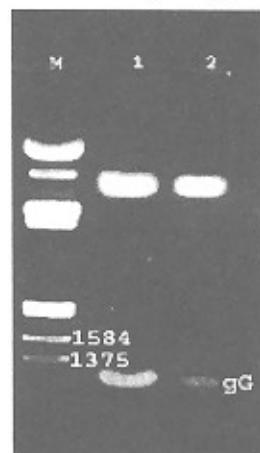
در ادامه برای حصول اطمینان از صحیح بودن عمل فوق، کلونی های فوق تحت عمل *Minipreparation* قرار گرفتند و ناقلهای استخراج شده با آنزیم *BamHI* مورد هضم قرار گرفتند. نتایج حاصل از هضم مذکور با الکتروفورز بر روی ژل آگارز مزید این نتیجه بود که قرارگیری ژن در ناقل صورت گرفته است (شکل ۳).

توسط هضم با آنزیم *BamHI* حضور ژن *G-1* در ناقل ابراز کننده به اثبات رسید.

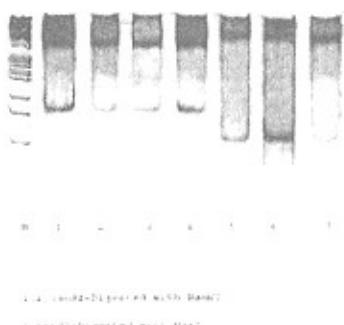
بررسی مسیر ژن جای سازی شده در ناقل ابراز کننده: برای این کار با توجه به نقشه ژنتیکی ناقل و ژن مورد نظر، از آنزیم محدودگر *NarI* استفاده و ناقلهای ابراز کننده ای که حاوی ژن مورد نظر در راستای صحیح بودند، پس از هضم آنزیمی، و با توجه به الگوی الکتروفورتیک بر روی ژل اکریل آمید که بسیار حساس‌تر از آگارز می‌باشد شناسایی شده تا برای مطالعات بعدی در راستای تولید پروتئین مربوطه بکار گرفته شوند.

نتایج

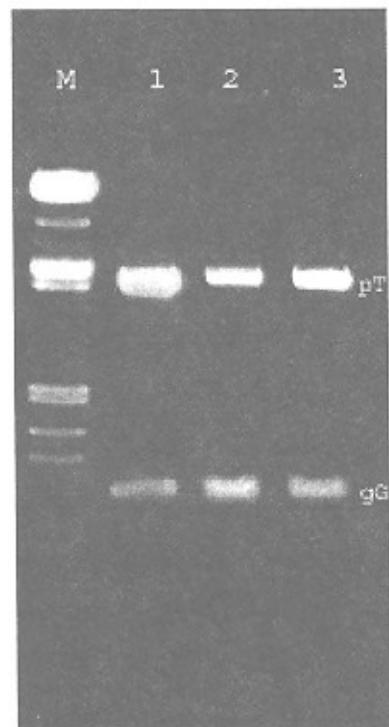
نتایج حاصل از ترانسفرم کردن سوبه *DH5a* باکتری *E. coli* با کلون *pAegG-1* نشان داد که این کلون در باکتریهای میزبان همانندسازی شد و بعلت ابراز ژن ایجاد مقاومت در برابر آمپیسیلین، زمینه رشد و تکثیر باکتریهای ترانسفرم شده در حضور آمپیسیلین را، در مقایسه با باکتریهای شاهد فاقد ناقل فراهم ساخت. هضم کلون *pAegG-1* با آنزیم *BamHI* و الکتروفورز محصول به دست آمده نشان داد که این کلون واجد تعطیه ۱۰۴۳ جفت نوکلئوتیدی مربوط به ژن *G-1* ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک بود (شکل ۱).

شکل ۱) استاندارد وزن مولکولی، ۱. هضم شده با آنزیم *BamHI* از ژن *pAegG-1*

شکل ۱) استاندارد وزن مولکولی، اتوکو ۳ و ۷: نمونه‌های هضم شده با *BamHI* و ۶ و ۷: نمونه‌های هضم شده با *NarI* دارای ژن G-۲ ق در راستای صحیح

شکل ۲) M: استاندارد وزن مولکولی، ۱ و ۲: ناقلين ابراز کننده واحد ژن پس از هضم با آنزیم *BamHI*

بحث

ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک و ویروس هرپس سیمپلکس تیپ دو از اعضاء خانواده هرپس ویریده، زیر خانواده آلفا هرپس ویریده، جنس سیمپل ویروس می‌باشد. ویژگی‌های این ویروس‌ها داشتن یک چرخه تکثیری کوتاه مدت ۱۸ تا ۲۴ ساعت است که منجر به مرگ یاخته میزبان می‌شود. انسان تنها میزبان این ویروس‌ها می‌باشد و به همین دلیل است که این ویروس‌ها در بدن انسانها به صورت خفنه در می‌آیند تا بتوانند به پیدايشان در طبیعت ادامه دهند. ژنومهای این دو ویروس حدود ۵۰ درصد با هم شباهت دارند ولی از نظر بیولوژیکی و آنتی‌ژنیکی متفاوت هستند. ویروس هرپس سیمپلکس تیپ یک باعث پیدايش تبخال در صورت و ایجاد عفونت در چشم و مغز می‌شود حال آنکه تیپ دو این ویروس بیشتر در دستگاه تناسلی ایجاد بیماری می‌کند و میتواند در توزادان نیز تورم مغز ایجاد کند (۱۷).

ویروسهای هرپس سیمپلکس دارای حداقل ۱۱ گلیکو پروتئین هستند که در پوشینه لبیوپروتئینی آنها جایسازی شده‌اند، و برای اتصال ویروس به گیرنده‌های اختصاصی موجود در سطح یاخته‌های میزبان و ورود به آنها، و همچنین انتشار ویروس از یاخته‌های آلوده به یاخته‌های سالم مورد استفاده قرار می‌گیرند. با توجه به شباهت حدود ۵۰ درصد

با توجه به اینکه برای هضم ناقل ابراز کننده فقط از آنزیم *BamHI* استفاده شد و از طرفی همین آنزیم نیز برای خارج‌سازی ژن از کلون مربوط مورد استفاده قرار گرفت بنابراین ۵۰ درصد احتمال داشت که ژن در مسیر مخالف (*Wrong orientation*) در داخل ناقل ابراز کننده جای‌سازی شود. لذا از کلونی‌های مختلفی که در مرحله قبل وجود ژن در آنها اثبات شده بود ایندا توسعه روش *Minipreparation* ناقلين ژن استخراج و تخلیص گردیدند و سپس این ناقلين با آنزیم *NarI* که دارای یک محل اثر در ناقل و یک محل اثر در داخل ژن می‌باشد هضم گردیدند و الکتروفورز محصول جدید بر روی ژل آکریل آمید نشان داد که برخی از کلونهای این ناقلين ژن گلیکو پروتئین G در مسیر صحیح هستند (شکل ۴).

آنزیم فوق برای جداسازی ژن از کلون حاوی آن و استفصالش به پایین دست پریموتر یاد شده در بالا استفاده گردید. با توجه به اینکه برای هضم ناقل ابراز کننده نیز از آنزیم *BamHI* استفاده شد، بنابراین احتمال اینکه پایانه‌های چسیبیده حاصل از این هضم دو مرتبه بسایرکنگر پیوند خورده و تشکیل ناقل حلقوی را بدھند، زیاد است. برای پیشگیری از تشکیل پیوندهای فوق لازم بود تا با استفاده از آنزیم فسفاتاز اقدام به حذف گروه فسفر از پایانه‌های ناقل هضم شده شود. این کار با آنزیم آنکالپین فسفاتاز روده گوساله انجام شد. در این پژوهش برای هر میکروگرم *DNA* ناقل یک واحد آنزیم به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد مصرف شد که نتیجه مطلوب داشت. در این پژوهش نشان داده شد که برای جای‌سازی ژن مورد نظر در داخل ناقل ابراز کننده بهترین شرایط، استفاده از یک واحد آنزیم *T₄DNA Ligase* برای یک میکروگرم *DNA* و انکوباسیون در ۸ درجه سانتی گراد به مدت یک شب بود. نتایج حاصل از این پژوهش تولید یک کلون از ناقل ابراز کننده واجد ژن *HSV-1* از *Gg-1* بود که این ژن را با داشتن مسیر صحیح برای ابراز شدن در خود جای داد. آزمایش‌های اولیه نشان داد که با استفاده از این کلون میتوان پروتئین مربوطه را تولید کرد.

REFERENCES:

- Rogers JV, Hull BE, Fink PS, et al. Murine response to DNA encoding herpes simplex virus Type-1 glycoprotein D targeted the liver. *Vaccine* 2000; 18: 1522-30.
- Oravcov A, Kudelova M, Bystricka M, et al. Characterization of glycoprotein C of HSZP strain of herpes simplexvirus1. *Acta Virologica* 2000; 44: 99-108.
- Flo J, Perez AB, Tisminetzky S, Baralle F. Superiority of intramuscular route and full length glycoprotein D for vaccination against herpes simplex 2. Enhancement of protection by the co-delivery of the GM-CSF gene. *Vaccine* 2000; 18: 3242-53.
- Martinez DS, Pellett PE. Expression of HSV-1 and HSV-2 glycoprotein G in insect cells by using a

که بین ژنوم *HSV-1* و *HSV-2* وجود دارد، استفاده از روشهای سرولوژیک برای تمایز دادن این دو ویروس با مشکلاتی روی رو است. از بین گلیکوپروتئینهای یازده گانه سطح هر کدام از این دو ویروس، مهمترین گلیکوپروتئینی که می‌تواند به طور انحصاری باعث القاء پاسخ یاخته‌های *B* در برابر هر کدام از دو ویروس به طور مجزا شود گلیکوپروتئین *G* است. گلیکوپروتئین *G* در *HSV-1* دارای ۲۲۸ اسید آمینه است و بعنوان یک آنتی ژن ویژه تیپ برای انجام کارهای سرولوژیک پیشنهاد شده است (۱۸ و ۱۹)، و اخیراً به صورت تجاری و برای انجام روش الیزا به بازار عرضه شده است (۲۰). در عین حال گلیکوپروتئین *G* مربوط به *HSV-2* نیز بعنوان آنتی ژن اختصاصی تیپ مورد استفاده قرار گرفته است (۲۱ و ۲۲). هر کدام از این گلیکوپروتئین‌ها شامل این توپهای ویژه تیپ ویروس هستند.

در این پژوهش سعی شد تا با انتقال ژن مربوط به *gG-1* از کلون *pAcG-G-1* که حاوی این ژن است و نویسط آقای پروفسور غیاثی در *UCLA* آمریکا ساخته شده بود، به یک ناقل ابراز کننده که *pTrc His2A* بود، اقدام به ساخت کلونی شود که توانایی تولید مقدار زیاد از فرآورده ژن *gG-1* را داشته باشد. با توجه به اینکه در دو پایانه ژن فوق محل اثر آنزیم *BamHI* تعییه شده بود، و از طرفی در پایین دست پریموتری که در ناقل ابراز کننده وجود داشت چنین محلی بود بنابراین از

- novel baculovirus expression vector. *Virology* 1991; 182: 229-38.
5. Ackerman M, Longnecker R, Roizman B, et al. Identification, properties and location of a novel glycoprotein by herpes simplex virus 1. *Virology* 1986; 150: 207-20.
 6. Richman DD, Buckmaster A, Bell S, et al. Identification of glycoprotein of herpes simplex virus type 1 and genetic mapping of gene that codes for it. *Virology* 1986; 57: 647-55.
 7. Rouizman B, Norrils B, Chan C, et al. Identification and preliminary mapping with monoclonal antibodies of a herpes simplex virus 2 glycoprotein lacking a known type counterpart. *Virology* 1984; 133: 242-47.
 8. Marsden HS, Buckmaster A, Palfreman JW, et al. Characterization of the 92000 dalton glycoprotein induced by herpes simplex virus type 2. *J Virol* 1998 ; 50: 547-54.
 9. Lee FK, Coleman RM, Pereira L, Detection of herpes simplex virus type 2 – specific antibody with glycoprotein G. *J Clin Microbiol* 1985; 22: 641-44.
 10. Nahmias AJ, Lee FK, Pereira L, et al. Monoclonal antibody immunoaffinity purified glycoprotein for the detection of herpes simplex type 1 and 2 specific antibody in serum. In: Lopez C, Roizman B. Human herpes virus infections. 1st ed. Philadelphia: W.B Saunders, 1986, 203-10.
 11. Ashley RI, Militoni J, Lee FK, et al. Comparison of western blot (Immunoblot) and glycoprotein G-specific immunodot enzyme assay for detecting antibodies to herpes simplex virus types 1 and 2 in human sera. *J Clin Microbiol* 1988; 26: 662-67.
 12. Ho DWT, Field PR, Sjorgen – Jansson E, et al. Indirect ELISA for the detection of HSV-2 specific IgG and IgM antibodies with glycoprotein G(g-G2). *Virological Methods* 1992; 36: 249-64.
 13. Tunback P, Liljeqvist JA, Lowenhagen GB, et al. Glycoprotein G of herpes simplex virus type 1: identification of specific epitopes by human antibodies. *J Gen Virology* 2000; 23: 1033-40.
 ۱۴. ضیاییان م، بررسی عفونت هرپس ویروسهای انسانی تیپ ۱ و ۲ در بانوان باردار سه منطقه از تهران، پایان نامه، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۷.
 15. Ghiasi H, Kaiwar R, Nesburn AB, et al. Baculovirus expressed glycoprotein G of herpes simplex virus type 1 partially protects vaccinated mice against lethal HSV-1 challenge. *Virology* 1992; 190: 233-9.
 16. Sambrook J, Fritsch E.F, Miniatis T. Molecular Cloning. 2nd ed. Philadelphia: Cold Spring Harbor Laboratory Press, 1989, 56.
 17. Zuckerman AJ, Banatvala JE, Pattison JR. Principles and practice of clinical virology. 4 th Ed. California: John Wiley and Sons LTD, 2000, 202-50.
 18. Lee EK, Pereira L, Crifim C, et al. A novel glycoprotein for virological methods. *J Virol Methods* 1986; 14: 111-15.
 19. Sanchez – Martinez D, Schmi DS, Whittington W, et al. Evaluation of test best on baculovirus-expressed glycoprotein G for detection of herpes simplex virus type – specific antibodies. *J Infect Dis* 1991; 164: 1196-99.
 20. Ashley RL, Wu L, Pickering JW, et al. Premarket evaluation of a commercial glycoprotein G – based enzyme immunoassay for herpes simplex virus type specific antibodies. *J Clin Microbiol* 1998; 36: 294-95.
 21. Svenerholm B, Olofsson S, Jeansson S, et al. Herpes simplex virus type – selective enzyme linked immunosorbent assay with helix pomatia lectin purified antigens. *J Clin Microbiol* 1984; 19: 285-89.